RESIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Trésorerie de la Presse indigène
Adresse télégraphique : TRUNG-BAC-TAN-VAN HANOI
Téléphone n° 180
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Rédacteur-gérant : NGUYEN-V-LUAN
Imprimerie : A. H. SCHNEIDER
Adresse : 36-38, Rue du Coton, Hanoi

DEPOT LEGAL INDOCHINE 1235

ANNONCES
Prix exceptionnels à raison de 3 lignes au commencement du numéro, sur 0 m 065 de large.
Une simple insertion 1 $ 00 0 $ 30 le c/m
Par semaine 0 $ 25
Par quinzaine 0 $ 20
Par mois 0 $ 15
Réclames dans la 3e page 1 $ 00 le c/m
Annonces judiciaires et légales 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một cái tính rất hại cho người mình

Người nước Nam ta có một cái tính cẩu-thả lạ thường, cái tính cẩu-thả ấy nó làm cho công-nghệ nước mình không cái gì tiến-bộ được. Cái căn tính ấy gây nên là tại ở cái trí não lười, làm nghề gì cũng không muốn *nghĩ, chịu khó, chắt chiu cho hay*. Tuy người mình vẫn là một giống người siêng làm việc, quanh năm dầu tắt mặt tối, cả ngày chân lấm tay bùn, người ngoại-quốc ai bước chân vào đất Đông-pháp này cũng đều khen người nước Nam là chịu khó hay làm.

Nhưng mà người mình hay làm là cái công-việc chân tay mà thôi, còn như trí-não thì-rất là lười. Cứ coi một vài chuyện sau này cũng đủ khiến cho mình tự ngộ mà biết rõ cái tính xấu của mình vậy: Như trước kia thắp cái đèn dầu, có một cây đèn bằng sành hay là bằng đồng, rót dầu vào một cái đĩa để trên cái cây đèn, ngâm vài sợi bấc vào đĩa dầu, rồi thắp lửa vào đầu mấy sợi bấc, lại dùng một cái que để khêu bấc. Đêu ấy ngọn lửa đã nhỏ, sáng không được mấy, rồi lại vì không có cái gì để che ngọn lửa, ra gió thì tắt ngay. Đêu ấy là thứ đèn thông dụng trong cả nước, từ nhà giàu cho chí nhà nghèo, từ nhà sang cho chí nhà hèn, vào nhà nào cũng thấy dùng đèn ấy cả, thế mà từ khi có cái đèn ấy đến bây giờ, đã mấy nghìn năm, mà vẫn cứ y nguyên như cũ, không thay đổi được một tí nào, tưởng sửa sang được một tí nào, tưởng hình như cái cách thắp đèn được như thế đã là tuyệt diệu rồi, không những là không có ai sửa sang cái cách thắp đèn ấy, mà cũng không có *ai nghĩ đến nữa*, thế *chẳng phải* cái tính cẩu-thả là gì? Cái tính cẩu-thả đặc biệt ấy chẳng phải là do cái trí não lười yếu đặc-biệt khắc hẳn với người các nước là gì?

Nhưng tôi xét kỹ, người nước Nam ta có cái trí-não lười yếu ấy lại có một cái nguyên-nhân nữa, nhân tiện đây tôi xin kể ra nốt: Làm ra được những công việc hay, chẳ ra được những cách-thức mới, là cốt nhờ những bực thượng-lưu có trí tuệ, có học vấn, có tư-tưởng. Còn như bực hạ-lưu, thì ở nước nào cũng thế, chỉ biết việc lo làm ăn, có thì giờ đâu mà nghĩ đến công nay chuyện khác, có tư-tưởng đâu mà chẻ ra cách nọ thức kia. Ban ngày làm ăn khó nhọc, tối về thì lo mà nghỉ ngơi; sẵn có đồ đó thì dùng, còn biết thế nào là không tiện, còn biết thế nào là sửa lại cho tiện, hay là chẻ ra cách khác cho tiện hơn. Những công việc hay và những đồ chế tạo mới, là cốt trông mong vào bực thượng lưu, có thì giờ để nghiên cứu, có trí tuệ để xét suy, nhân thức cũ mà chẻ ra thức mới, thấy việc này mà nghĩ ra việc khác. Thường không có nước tự xưa đến nay chuyên trọng về nghề khoa-cử, chỉ có một nghề ấy là chiếm được ngôi cao, giữ được quyền sang trong nước, cho nên bao nhiêu người thông minh tài trí gọi là bực thượng lưu thì chui vào nghề ấy cả. Mà khoa cử nước ta xưa kia, thì chỉ cốt về *học tập chương, học ký-ức, cách* nhọc lắm, mất nhiều thì giờ lắm, người làm nghề khoa cử, phải lo nhớ chữ sách để lấy chữ làm văn, phải lo nhớ chuyện xưa để bàn điển làm văn, cả ngày cả đêm, chỉ lo nhồi vào trong óc những sách cổ, chỉ lo lột lấy cái tháp những văn xưa, trí não dùng vào một cách nô-lệ như thế, thành ra một ngày một lười ra, ngoài những quyển sách cũ, mấy câu văn chơi, thì còn nghĩ đến chuyện gì nữa đâu, còn xét đến việc gì nữa đâu, chớp mắt bỏ qua, gặp sao hay vậy. Đến khi gặp duyên may số tốt, mà sớm rậy đất bằng, tên ghi sổ quỹ, đỗ lên ông nghè ông cử rồi, thì lo thụ hàm, lo bổ quan, nào là lo lấy lòng quan trên, nào là lo được lòng người dưới. Bao nhiêu trí tuệ, bao nhiêu thông minh, đem dâng vào đó cả, còn lúc nào mà nghĩ đến chuyện lợi ích chung của xã-hội. Đến khi về hưu, thì tuổi mình đã già, việc đời đã chán, người cao thượng thì hoặc là lo làm thơ làm văn, mong đến khi nhắm mắt rồi, có một bộ thi tập hay là văn tập để về sau, hoặc người thì mượn thi rượu làm vui, hoặc người thì lấy điền viên làm thú, người đê-hạ thì chỉ kỳ kỳ cơm cồm, đem những tiền khi làm quan đã thu nhặt được để tậu ruộng tậu nhà, đặt lo đặt lãi, lo khai âm cho con này, lo thụ hàm cho cháu nọ, thiên phương bách kế chỉ chăm chăm về lợi riêng nhà mình, còn bụng dạ nào mà nghĩ đến những chuyện chẻ ra đổ khéo, tìm được cách hay, để dâng cho người đồng bang nữa.

Ấy những điều tôi đã kể ra ở trên đó, là cái nguyên-nhân nó đã sinh ra cái trí não lười yếu của người nước ta xưa kia. Cái trí não lười yếu ấy thật là khác hẳn với người Âu-châu. Cách học hỏi Âu châu là cốt trọng về sự tư tưởng, chớ không trọng về sự ký ức, trong cái học phổ-thông, cũng đã khai mào cái tính suy nghĩ của người ta ra rồi; đến khi vào trường trung-học, trường đại-học, thì cốt mở mang về đường suy xét các sự học các việc làm, cho nên người ta ai cũng giàu về đường trí-thức; ai cũng có con mắt tinh anh, để xét những điều hay điều dở, ai cũng có cái tài linh-hoạt, để chẻ ra thức nọ thức kia. Người này đã chẻ được một cái đồ dùng tiện lợi, người khác lại lo nghĩ ra cái thức khác tiện hơn để tranh lấy cái lợi quyền. (Bàn tâm cũng là cốt làm lấy cái lợi riêng cho mình, cái ấy cũng không ai dám chối.) Không bao giờ người ta chỉ có một cái thước đo, một cái bút chì thì mình đã cho là tiện, lại có người nghĩ chẻ ra cái bút đỏ mực sẵn; cái quạt kéo thì mình đã cho là tiện, lại có người chẻ ra cái quạt máy. Cái gì cũng thế, một ngày một thêm cái tân kỳ; người này nghĩ làm thức này, người kia lo làm thức kia, khi-dụng của người ta chẻ ra đến bảy giờ thay đổi biết mấy mươi lần, khôn khéo biết chừng nào mà kể. Những người dùng trí tuệ trước đã làm lợi cho mình, được danh cho mình, sau lại làm cho xã-hội được hưởng cái đồ dùng tiện lợi, thế có phải hay cả mọi đường, lợi cả hai phía không?

Ở nước ta mấy năm nay, lối học cũ đã nhãng bỏ, cách học mới đương mở mang, người ta đã biết chuộng nghề thực nghiệp: người lo khai khẩn, người lo thương mại văn văn, cái ấy cũng thật là một điều đáng mừng cho tiền-đồ nước ta. Nhưng mà những đồ tiện lợi mới của nước Nam ta chẻ ra, thì chưa thấy được nhiều; xin những người có học thức, có tư tưởng chuyên tâm khảo-sát về vấn-đề ấy. Làm thế nào cho khí dụng của ta một ngày một mới, kỹ-nghệ của ta một ngày một tinh, trước là thu được mối lợi to, sau là được dùng đồ tiện, khiến cho nước mình cũng chiếm được một cái địa-vị cao ở trong cái thế-giới thực-nghiệp cạnh-tranh kịch-liệt này, thì thật là vẻ vang cho nước Nam ta lắm.

Hoàng-tăng-Bí

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 9 Août 1923

Người Đức chống-án

Tòa phá án không chuẩn các đơn xin phá án của các viên chủ nhiệm các xưởng Krupp và của người thợ tên là Mullen bị tòa án binh trong hạt sông Rhur kết án.

Cái chánh-sách của viên thủ tướng Cuno

Tin Berlin. — M. Cuno có công-bố tại nghị-viện nước Đức rằng việc nước Anh bàn không có thể thực-hành được. Vì cớ như lời của nước Anh bàn, thì nhượng bộ cho nước Pháp nhiều quá, mà không có về thân ái với nước Đức. M. Cuno nói nước Đức nên cứ chống cự lại về sự trú binh một cách thụ động, song những việc bạo động chớ có nên làm, để tránh những sự trừng phạt của các quan trú binh. M. Cuno lại nói: khi nào cái vấn-đề bồi-thường giải quyết xong, thì nên tài-chính có thể chỉnh-đốn được. Chánh-phủ Đức sẽ mộ một cuộc nội-thái, đặt các thuế mới, hiện nay các trái khoản của nước Đức cộng tới 4.000 nghìn triệu.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 11 và 12 Août 1923

Lễ tang quan Thống-lĩnh Harding

Ngày hôm thứ sáu tại nhà thờ Berkeley ở Paris sẽ làm lễ cầu kinh cho quan Thống-lĩnh Harding. Quan Giám-quốc có cử quan đại-biểu đến. Quan thượng thư bộ Chiến-tranh Maginot, quan thượng-thư bộ Hải-quân có đại diện chánh phủ Pháp đến dự lễ.

Hội 3 giờ chiều các nhà tài-chính có mặt tại Crédit Lyonnais để họp bàn về việc lập một hội-đồng để giúp việc cho quan Thống-lĩnh Hoover.

Người Hoa-kỳ có đến họp tại nơi Concorde vào lúc 5 giờ chiều, thì tất cả đám quan Thống-lĩnh Harding. Hiệu kèn nổi lên, thì tất cả đều quay mặt về phía Tây mà đứng yên lặng một phút đồng hồ.

Việc trong các hạt trú binh

Viên vận tải lương thực vào trong các hạt sông Rhur lại thêm phần khó khăn, vì tiền tệ thiếu-thốn buôn bán không được.

Các xưởng Thyssen ở Hemborn đóng cửa không làm việc.

Sau khi quân lính đến đóng ở các nơi, thì các xưởng máy điện đều làm cho nhẹ máy điện đi. Việc ấy đương xét. Chánh-phủ nước Đức chịu đồ cho các nhà kỹ-nghệ trong các hạt trú binh một phần tiền than, để cho các nhà ấy có thể mua được than của nước Anh.

Hôm thứ bảy tại Mayence quân Pháp đến đó 6 sở lao-động là nơi mỗi ngày thợ thuyền đình-công đến đưa giấy xin dấu và lĩnh tiền phụ-cấp. Các quan đã báo cho hội liên hiệp của thợ thuyền biết rằng từ nay thợ thuyền đình công không được lĩnh tiền phụ cấp nữa. Những người không làm việc sẽ phải dẫn đến các xưởng thợ Pháp-Bỉ, đến đấy nếu họ chịu làm việc, thì sẽ được lĩnh tiền công. Việc ấy nay mai sẽ thi-hành trong khắp hạt Rhénanie.

Việc nước Thổ nhĩ-kỳ

Báo *Le Temps* nhận được tin ở Constantinople nói rằng quan thương-thư bộ Ngoại-giao nước Thổ đã tư cho Adnan Bey là đại-biểu nước Thổ ở Constantinople biết rằng chánh-phủ Thổ-nhĩ-kỳ nghị-định rằng từ nhưng người Hy-lạp về Thiên-chúa-giáo, còn ai cũng có thể vào địa hạt Constantinople mà không phải xin phép trước, miễn là phải có một tờ giấy thông-hành có chữ bộ Lãnh-sự nước Thổ chứng nhận thì được. Song những người thuộc về các nước có lập thể-lệ riêng đối với người nước Thổ đi đến các nước ấy, thì khi đi đến địa-hạt nước Thổ cũng phải theo thể lệ riêng. Những người gốc ở Arménie đem sang ở Cilicie, cùng các tỉnh Đông-bộ nước Hy-lạp thuộc về các hạt phải trao đổi nhân dân, và những người nước Thổ đi nhận theo dân-tịch ngoại-quốc thì không được vào trong địa-hạt nước Thổ.

Công việc điều đình về cái vấn-đề bồi-thường

Chánh-phủ Pháp đương dự-bị để công-bố các giấy má về công việc điều-đình về cái vấn-đề bồi-thường. Chánh-phủ Pháp đã hỏi ý-kiến các chánh-phủ Đồng-minh về việc ấy. Hiện chỉ còn đợi chánh-phủ Londres và Rome phúc lại.

Capite ngày 6 Août 1923

Lễ tang quan Thống-lĩnh Harding

Tin San Francisco — Đám tang đã khởi hành hồi 6 giờ, đi đến nhà ga. Quan tài làm bằng thép mà nhẹ, phủ đầy những hoa. Trên quan tài có một cái biển học khắc chữ tên quan Thống-lĩnh. Cái phòng đặt quan tài đầy những cây cối trồng bình như một cái vườn vậy. Harding phu-nhân vào trong phòng để tỉnh cứu sau mọi người. Có quan Thượng-thư Curtis tới đó tay phu nhân Phu-nhân đứng yên lặng trước linh cữu. Linh-mục cầu-kinh tiếng đọc thổn thức. Người đi đưa đám có hàng mấy nghìn. Phương-nhạc của Ky-binh và Hải-quân thổi những khúc bi ai. Trong khi tiếng nhạc lìm thì chỉ còn nghe tiếng người và ngựa đi.

Chánh phủ Anh đi tang

Tin Londres — Triều đình nước Anh đã sai quan Thống-lĩnh Hardinge sang việc tuần tế.

Tin Trung-hoa

Ngày 6 Août 1923

Hương-cảng độc-điện

Lý-liệt-Quân hất sông được Trương hóa-Nhu, thu được 800 cây súng. Tại thành Hoè chân, huyết-chiến rất dữ dội.

Quốc-vụ-viện

Cố-duy-Quân đã nhận chức, đến Quốc-vụ viện sắp đặt những qui-tắc các viện biện-sự, định trong tòa Bộ-các, cứ mỗi tuần lễ thì lại thay đổi nhau làm chủ-tọa. Lại định trong phòng chờ để cấp hương yên cho các sứ thần và lãnh sự tại ngoại quốc Tân-Còn đã sung thuận.

Lương bổng của nghị-viện

Ngày hôm qua đã chi số tiền tuất-phí cho các nghị viên, cộng 30 vạn.

Tin Cố-duy-Quân

Cố-duy Quân thông tri cho bọn sứ-thần, định ngày tiếp-kiến các sứ-thần ngoại-quốc.

Tin Lê-nguyên-Hồng

Có tin nguyên-truyền rằng Lê-nguyên-Hồng đã đi một chiếc tàu trở về miền nam, nhưng cứ lời viên đại-biểu của Lê ở thượng-hải nói thì Lê vẫn chưa khởi-hành.

Ngạch quan-lại An-nam sửa đổi lại

(Tiếp theo)

CHƯƠNG THỨ NHẤT

Các quan tỉnh

Khoản thứ bảy. — Ngạch quan lại tỉnh do quan Thống-sứ Bắc-kỳ định. Số các quan thực thọ ở các tỉnh không được quá cái số của các hạt phải cấu đặt. Khi nào phải đặt thêm một quan chức để giúp việc quan tỉnh thì quan Thống-sứ Bắc-kỳ có thể bổ một quan phủ, mà tương bổng thì cứ chiếu theo hàm mình.

Khoản thứ tám. — Phẩm-trật các quan tỉnh định ra làm năm bực, chiếu theo quan chức như sau này:

1) Tổng-đốc hạng nhất;
2) Tổng-đốc hạng nhì;
3) Tuần-phủ hạng nhất;
4) Tuần-phủ hạng nhì;
5) Án-sát hạng nhất;
6) Án-sát hạng nhì.

Khoản thứ chín. — Chức-trách các quan tỉnh là cốt để giúp việc quan Công-sứ. Các quan tỉnh có thể làm đại biểu cho quan Công-sứ để giải quyết một vài cái vấn-đề thuộc về việc cai-trị.

Các quan tỉnh phải giải-quyết các vấn-đề thuộc về tế lễ, dưới quyền quan Công-sứ kiểm soát.

Không có quan thẩm phán, thì các quan tỉnh lại phải coi nom các việc án kiện theo như điều-lệ và thể-thức ở trong luật Annam đã định.

Quan tổng-đốc, quan tuần-phủ hay là quan án-sát ở tỉnh nào không đặt tổng-đốc, tuần-phủ, thì phải coi giam và kiểm soát các quan phủ, quan huyện, quan châu và chánh tổng với lý-trưởng. Như vậy, các quan tỉnh phải nâng đỡ luôn luôn những các bực. Các quan tỉnh đề-nghị với quan Công sứ những sự liệu-lý hợp nghĩ để giúp đường lợi tệ cho dân và thỏa hiệp các việc lợi ích trong tỉnh. Các quan tỉnh được sự phụ vào bằng cấp của các chánh-tổng và lý-trưởng.

Lý-lịch của hàng quan lại trong tỉnh phải tư trình các quan tỉnh, để chiếu theo công việc của các viên chức làm mà phê rõ thêm đoản vào trong lý-lịch ấy. Các quan tỉnh có thể đệ cho quan Công-sứ để xin những số ban thưởng vinh-dự của Nam-triều.

Các quan tỉnh nếu muốn thay đổi chỗ, thì phải chuyển văn cho các tỉnh lý việc ấy, trừ ra khi có sự riêng gì, mà quan Công-sứ ấy làm chức việc cai-trị thì không kể. Chức trách thẩm-phán của các quan tỉnh, thì do luật-lệ thương thi-hành sắp định.

Khoản thứ mười. — Trừ ra những thể lệ làm thời nói ở chương thứ bảy trong đạo này, thì quan tỉnh hàng sáu (Án-sát hạng nhì) phải chọn ở trong các hàng trí-phủ hạng nhất, viên nào thực thọ hạng mình lĩnh ra rằng là ra năm mà bổ lên.

Hoặc nào công thể, ngạch quan tỉnh có khuyết, thì phải chọn viên nào ở ngay hạng dưới mà bổ lên, cũng đã thực thọ chức mình được ba năm. Sự thăng bổ các quan không được quá cái thực ngạch của các hạng.

Hoặng mà viên nào chăm lắm công việc mình mà làm được một việc đáng khen thì ấy mới thực thọ hạng mình được hai năm cũng được đặc cách mà thăng bổ ngay.

CHƯƠNG THỨ HAI

Các quan thẩm phán

Khoản thứ mười một. — Ngạch các quan thẩm-phán cũng theo nghị-định quan Tổng sứ Bắc-kỳ mà định. Ngạch các quan ấy không được nhiều quá cái số cần dùng đến.

Khoản thứ mười hai. — Phẩm-trật các quan thẩm phán tóm lại có chín bực, chiếu theo quan chức như sau này:

1 Quan tuần phán bực hạng;
2 Quan tuần phán thượng ngạch hạng nhất;
3 Quan tuần phán thượng ngạch hạng nhì;
4 Quan tuần phán thượng hạng hạng ba;
5 Quan thẩm phán hạng nhất;
6 Quan thẩm phán hạng nhì;
7 Quan thẩm phán ngạch ba;
8 Quan thẩm phán thí sai;
9 Quan thẩm phán tập sự.

Trách-nhậm của các quan thẩm-phán thì chiếu theo khoản 12 và khoản 13 trong luật tổ-chức các tòa án ở Bắc-kỳ đã định.

Các quan số vấn Thượng thẩm việc (tòa nhì) chỉ cho trong nàng các quan thẩm phán ngoại hạng và các quan thẩm phán thượng hạng hạng nhất mà bổ lên. Các quan ấy được tặng hàm tổng-đốc.

(Còn nữa)

Cuộc thi thơ

Của Hoè-thị-Quỳnh nữ-sĩ

Thơ thi

CCCXXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Anh khí hai gian nhóm một vòng.
Tráp, Tế mở ra ngoài học cũ,
Tản Nàng cao dựng dấu tòn chung.
Tân-trào tuy đội, nền không lỡ.
Cựu học dâu suy đạo vẫn thông.
Biển Lộ, bia Lê còn tỏ rõ,
Cuộp tay ai nỡ dành đạo nọ cùng.

CCCXXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Rừng giống tinh-hoa nhóm một vòng.
Quỳnh mỗ hạnh đàn, thuyền thánh-đức,
Lửa hương tỏa điện, chén thiên-thông.
Thi thơ nếp cũ, truyền kim-cổ,
Đạo đức nền xưa, vững nải sông (1)
Viếng cảnh, nhớ ai công sáng lập.
Cỏ đỏ còn rõ đấu tòn chung.

Cung-thị-Chất, Quảng-ngãi

CCCXXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thanh cổ đi truyền dấu Sinh-Ung.
Một vật đi toàn sắc tăng Lý
Hai gian người kết nước non Hồng.
Vườn trường cần nhận rõng vàng Nhật,
Luận của tam quan phượng nhả hàng.
Nhân khách tao-đàn văn quốc-tuý,
Gác khuê còn vẳng Bích-câu trong.

Đỗ-văn-Mại, Lê-tân-Tạo
13, Rue des Tasses, Hanoi.

(1) Bà cốt chép nói vững đời là vì ra các chữ.

CCCXXXIV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Nhớ giờ điểm tổ họ Lạc Hồng.
Nếp đạo chưa rơi trong đất Bắc,
Nền văn còn vững giữa trời Đông.
Cung tường nước Lỗ nên Lễ, Lý,
Lễ nhạc nhờ Châu cảnh Nhị, Nàng.
Ai khách tao-đàn ai có tớ?
Giữ gìn quốc túy với non sông.

Lê-văn-Điền
Làng Đông-mại, huyện Văn-lâm, Hưng-yên

CCCXXXV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Văn-miếu xây từ Lý phết không?
Lễ lạm trăm năm mưa gió trải,
Người hai mươi triệu khói hương chung.
Tinh-thần Khổng giáo còn ghi tạc,
Đạo-đức nho lâm sẵn kính-sùng.
Cửa giám vườn bia nguyên dấu cũ,
Cung-tường cao ngất chốn giới đông.

Phạm-nam-Kiều dit Tư
Làng Lộc-điền, Thái-bình

CCCXXXVI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Văn miếu nay xem cũng nức lòng
Dạng cột cương-thường cao đất Bắc,
Gây nền chính trị khắp trời Đông.
Vườn bia dấu tạc tên tiền-triết,
Nhà Giám gương in nếp cổ phong.
Từ Lý đến nay bao thế kỷ,
Vẫn còn nghi-ngút khói hương chung.

Phạm-thiện-Thuật
Làng Lộc điền, Thái-bình

CCCXXXVII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long
Văn-miếu còn ghi dấu cổ phong.
Tượng tạc thánh-hiền màu chửa nhạt,
Bia đề khoa-giáp nét không bong.
Gió mưa từng trải Trần, Lê Nguyễn,
Hương lửa đôi lần Tản, Nhị, Nùng.
Nhà Giám làng nho ai ngẫm cảnh,
Khuê-văn di-mặc chạnh niềm không?

CCCXXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu ai xây đẹp lạ lùng.
Nhà Giám như in hồn quốc túy,
Giới Nam rạng vẻ nếp nho phong.
Tân Nùng công lắp non bao lỡ,
Thù Tử dòng xưa nước vẫn trong.
Còn gác còn bia còn đạo giáo,
Còn dài hương lửa với non sông.

Trương-quốc-Huy
Làng Lộc-điền, Thái-bình

CCCXXXIX

Nghìn năm văn vật đất Thăng long,
Trải bốn triều nay vẫn kính sùng.
Bể học mênh mông tràn đất Bắc,
Rừng nho man-mát khắp trời Đông.
Cương-thường nhật nguyệt soi sông Nhị,
Đạo nghĩa xuân-thu tạc núi Nùng.
Còn nước còn non còn miếu vũ,
Ngụ-ngôn hương khói vẫn còn nồng.

Trần-văn-Chuẩn
Văn-hoàng, Phú-xuyên, Hà đông

CCCXL

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cơ sở gây từ Lý phát không?
Thù-Tử lần trôi dòng nước Nhị,
Đường đàn sáng rực ngọn non Nùng.
Lưng trời cột hạnh hương còn thoảng,
Mấy độ xuân thu lửa vẫn nồng.
Kia miếu, kia bia, kia cổ thụ,
Ai ơi qua đó ngửa mà trông.

Tôn-thất Toàn
32, Rue de la Soie, Hanoi

CCCXLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Tuyển-thành đâu đấy Giám phải Không?
Tâm mắt bia văn mưa nắng gội,
Bấy hai hiền-triết khói hương chung.
Nền xây lễ giáo riêng thành Bắc,
Nếp rỡi dương thường ngất Á-đông
Học-giới kia này Anh, Pháp, Mỹ.
Cung tường qua đó ngửa mà trông.

Bùi-thị-Minh-Hường
Hà-nam

CCCXLII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Giám sẵn nền xưa đạo vẫn sáng.
Sơn đầu còn nguyện cung miếu Lý,
Y quan trẻi mấy châu con Rồng.
Giảng đường của giám gương sông Tử,
Phấn điểm bia thơm tuyết ngọn Nùng.
Ba bực sóng kình trên đá tạc,
Khiến người kim cổ nức lòng chung.

Ng-mạch-Long
Yên-phụ, Hoàn-long

CCCXLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Trọng đạo thờ thầy có miếu chung.
Một bực cang-thường nêu phết-mỹ,
Bốn triều hương lửa dấu tôn sùng.
Văn-minh mở một nền Hồng Lạc,
Lễ giáo chan vai cõi Á-Đông.
Nay nước Việt-Nam còn quốc-túy,
Miếu này nhờ cậy biết bao công.

Hoàng văn-Ty
12, Rue Goussard, Hanoi

CCCXLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Miếu cổ còn ghi chốn Nhị Nùng.
Nhật-nguyệt gương soi quanh thế-giới
Xuân-thu sách để rạng nho tông,
Thạch bi san sát rêu phai nhạt,
Cổ thụ âm-tam bóng điệp trùng.
Tân-học ngày nay tuy cải cách,
Thánh-hiền đạo vẫn phải tôn sùng.

Lý-đình-Xoan
82, Rue du Pont en bois, Hanoi.

CCCXLV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Hợp kính ai ai cũng mến lòng.
Phảng-phất hương xông đề trò đẹp,
Mơ màng gió thoảng tiếng hằng chung
Cung tường phú mỹ trông cao ngất,
Miếu mạo trang nghiêm khắp một vùng.
Thọ đất tang thương đà mấy cuộc,
Vẫn còn quốc tế với gia phong.

Lê-quang-Thụy
78, phố Hàng Giấy, Hanoi.

CCCXLVI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Vật đổi bao phen đạo vẫn sùng.
Đàn hạnh tòa xuân phô của Lý,
Nắi đồng cột đá dựng non Nùng.
Cỏ sao ức vạn đời không đổi.
Vì được năm ba chữ có công.
Xe điện đến nay quanh miếu cũ,
Còn nghe vẳng vẳng tiếng Nguyễn-chung.

Nguyễn-sâm, dit Phúc Long
Số 1, phố Hàng-Trống, Hanoi

CCCXLVII

Nghìn năm văn vật đất Thăng long,
Miếu mạo ngàng nga cõi Lạc, Hồng,
Lừng lẫy bốn phương uy thành Khổng
Khói hương muôn thuở ngát trời Đông
Phong-trào nay buổi giới Âu, Á,
Danh thắng xưa in đất Nhị, Nùng.
Nguyễn, Lý, Trần, Lê, bao thế kỷ,
Rừng nho còn vững với non sông.

CCCXLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long,
Vua Lý làm lên có phải không?
Cung Thánh một nền xây đắp vững,
Con Tiên mấy triệu phụng thờ chung.
Mưa tuôn bể học dòng sông Nhị,
Gió thổi rừng nho ngọn núi Nùng.
Dân bể bao phen, nay vẫn thế,
Ai ơi! qua đó đáng mến trông.

Đỗ-ái-Liên
Làng Hiền-đa, Phú-thọ.

CCCXLIX

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Cung miếu tường cao vẫn ngất trông.
Vàng đá gác Khuê trồng bóng sáng,
Xanh mờ bia đá nét rêu phong.
Giảng Chu lại làng trăm giòng đổ,
Đàn Hạnh xanh um mượn đất Nùng.
Khởi lập tự năm Lý đại-định,
Thần-dương dấu giữ trải bao đông.

CCCL

Nghìn năm văn vật đất Thăng long,
Miếu lập thờ tử Lý-thánh-tông.
Mưa nóa trăng tinh tượng vết quạ,
Gió Nùng hương nức cửa sen rồng.
Này cho quạ mãi tang-thương cục,
Cũng chẳng bao tàn phú-mỹ cung.
Khuê-các đứng trơ cùng cổ thụ,
Vừng thu-dương thắm vẻ linh lung.

Nguyễn-thị-Quảng
53, Rue Jules Ferry Hanoi

CCCLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng long.
Miếu-vẽ này ai hỏi chả công
Hà-hải mênh mông dòng đạo-mạch,
Cung-tường rực rỡ vẻ hoa-phong.
Bảng vàng bia đá hằn kim-cổ,
Nước biếc non xanh dấu Lạc-hồng.
Trải mấy tang-thương trơ tuế-nguyệt,
Khuê-văn sáng-vặc một trời đông.

Phú-Vinh
107, Rue des Médicaments, Hanoi

HÀI ĐÀM

Tên tây

Một anh nhà quê ra tỉnh ít lâu về làng thấy tên ai cũng chê rằng gọi thế nghe lăng-công cái lỗ tai và khuyên ai cũng nên đặt tên tây như anh ta, nghe vừa âm-ái vừa sang-trọng. Mọi người hỏi:

— Thế tên tây của anh là gì?

— Là..... *Mọc-mít-Toòng*.....

Sơn-Phòng

VIỆC HANOI

Thời-tiết

	Ngày hôm nay	
7 giờ		27 độ
15 giờ		29 độ

Giá hạc: — Kể từ ngày 12 Août 1923, giá hạc ở kho Nhà-nước định là 0 $ 88.

Lời quan Toàn-quyền Merlin cảm ơn phòng Thương-mại và phòng Canh-nông. — Quan Toàn-quyền Merlin đáp lại những lời chúc mừng của các phòng Thương-mại Hanoi và phòng Canh-nông Bắc-kỳ và phái Bảo Trung-kỳ, nghỉ có gửi cho các ông hội-trưởng hai hội ấy bức điện-tín sau này:

Saigon, 11 Août, 20 giờ 15

Tôi xin các ngài nhận lấy và chuyển đạt cho các ông hội-viên phòng Thương-mại Hanoi và phòng Canh-nông Bắc-kỳ và phái Bắc Trung-kỳ những lời cảm ơn của tôi về những tình-ý của các ngài mà tôi lấy làm cảm động lắm.

Ngày mai quan Toàn-quyền Merlin tới Hanoi. — Quan Toàn-quyền Merlin trước khi ra Hanoi thì ngài còn đi kinh-lược các xứ miền trong là Nam-kỳ, Cao-miên và Trung-kỳ rồi mới đi đường bộ ra Bắc. Như vậy thì chừng ngày 15 hay 16 tháng sau ngài mới tới Hanoi.

BÁN NGAY MỘT CÁI XE XONG MÃ, bánh cao-su, có dòng sản 2 con ngựa bốn tuổi — và các thứ đồ vật nữa.
Hỏi tại: Rue Porte Sud Est, pav. 17.
3651

Tòa án Trùng-trị. — Sáng hôm nay, tòa án Trùng-trị xử những việc sau này:

Ăn cắp quần áo. — Ng văn-Tắc vô nghề nghiệp, phải phạt 4 tháng tù về tội ăn cắp quần áo của một người đàn bà tên là Thị-Hoi. Ng-thị-Hai và Đào-thị-Xuân mỗi tên 2 tháng tù về tội biết đồ ăn cắp mà mua.

Ăn cắp tiền của chủ. — Phạm-văn-Thịnh làm bồi và Công-văn-Đính làm phụ bếp phải phạt mỗi tên 3 tháng 1 ngày tù về tội thông đồng với nhau thấy chủ quên bỏ ngỏ tủ mở ra ăn cắp tiền.

Bẩy tỏ bất lương. — Ng-gia-Thiện làm bồi phải phạt 3 tháng 1 ngày tù về tội mở ví ăn cắp 40 đồng và quần áo của chủ.

Tòa còn xử mấy việc nữa song đều hoãn đến thứ hai sau mới nghị án. Còn nhiều việc nữa phiên tòa buổi chiều đang xét.

VÌ CÔNG VIỆC THÔI, KHÔNG CẦN DÙNG MÀ MUỐN BÁN

Một cái xe auto «Renault», 5 chỗ ngồi, 12 mã-lực, 3 đèn điện, 4 cylindres, 4 enveloppes mới, xe vừa mới sơn và mui xe cũng mới, đồ dùng chữa xe đủ cả.

Hỏi tại:
1° M. BANG-TRINH, Bắc-ninh.
2° Số 18, phố Đồng-khánh, Hanoi, cũng được.
2650

Tin đường sá. — Đường số 4 từ Thất-khê đến Lạng phải nay đã đi lại được rồi, song những chỗ đường hợp thì nên cẩn thận.

Đường số 21 từ quãng đường thuộc địa số 6 đến Phu-man không đi được vì gần Phu-man bị đứt.

Hội Khai-trí Tiến-đức. — Hội đồng quản-trị hội Khai-trí-tiến-đức đến ngày chủ nhật 26 Août hồi 3 giờ chiều sẽ họp để bàn các việc sau này:
1° Hợp nhất Ấu-trĩ-viện với hội Bảo-anh.
2° Quyết định cuộc đấu xảo cuối năm.
3° Việc quản lý nhà hội-quán.
4° Việc đặt ban Canh-nông
5° Việc đặt hội-đồng làm tự điển.
6° Việc vật.

Cuộc đánh số giúp hội trẻ con Tây lai vô thừa nhận. — Các vé đánh số giúp trẻ con Tây lai vô thừa nhận hiện đã gửi bán tại bản quán, giá mỗi vé là 5 hào. Đến ngày 1er Novembre 1923 thì sẽ mở tại tòa Đốc-lý Hanoi.

DỊP BÁN ÍT CÓ!!!

Ô-tô hiệu CITROËN, 4 chỗ ngồi. Ai muốn mua, hỏi tại: số 18, phố hàng Bông Thợ-nhuộm, Hanoi
3652

Ngạch thừa-phái. — M. Ng-dương-Bân thừa-phái hạng tư tại Sơn-tây được nghỉ hai tháng không lương tại Hanoi.

Bộ binh nhà thương và binh phác-thủ. — Bản-báo được tin rằng tại nhà thương binh hiện đương cần đến 50 người lính nhà thuốc (infirmiers) và sở phác-thủ cũng cần đến 80 người.

Muốn ứng mộ làm lính phá thuốc thì phải hơi biết tiếng tây và chữ tây mới được.

Còn như vào sở phác-thủ thì bề cao ít ra cũng phải 4o được 1 m 60.

Ai muốn ứng-mộ thì có thể xin ngay từ bây giờ và hỏi tại phòng mộ lính ở phố Cửa-đông (Rue Marc chai Jaffre). Phải đem theo những giấy của cước, giấy kiểm hạnh có nhờ lý trưởng ký và quan công-sứ phê nhận thực.

Việc chia hãi. — Một hội-đồng đề quan chánh Công-sứ Sơn-tây làm chủ tọa, MM. Roques quan phó Công sứ Hà-đông, Gigon Papin quan phó Công-sứ Phúc-yên, quan ký sư Phúc-yên, quan Tổng-đốc Hoàng-trọng-Phu tỉnh Hà-đông, quan Tuần-phủ Vi-văn-Định tỉnh Phúc-yên, quan phủ Hoài-đức tỉnh Hà-đông, quan huyện Đông-anh (Phúc-yên) làm hội-viên sẽ họp để xét việc tranh một cái bãi ở làng Mai-châm (Phúc-yên) xem nên cho làng ấy cả hay là một phần hay là phải cho làng Mai-châm với những hạng giáp bổ sung thuộc tỉnh Hà-đông.

Quan Bốc-tơ Bi-cơ-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh tiết-niệu, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giò, số nhà 32, Hanoi (Sông nói 314).
Quan Bốc-tơ có cả nhà cho người đẻ, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi.
2062

Ngạch Học-chính. — MM. Phạm-v-Cảnh, giáo học hạng sáu và Ng-v-Thọ, trợ-giáo thực-học hạng bảy kể từ ngày 1er Septembre 1923 lại phục chức cũ, là ngày hết hạn nghỉ một năm.

Các viên giáo-học và trợ giáo nam nữ có tên sau này được nghỉ thêm một năm nữa,
1° Kể từ ngày 1er Septembre 1923: Cô Phạm-thị-Hiền, trợ-giáo tập-sự.
2° Kể từ ngày 1er Octobre 1923: M. Lê văn-Lịch, giáo-học hạng bảy
Được bổ nam nữ trợ-giáo tập-sự kể từ ngày 1er Septembre.
Cô Nguyễn-thị-Kẹo,
MM. Đinh đức-Lan, Bùi-v-Xuyên, Vũ-huy-Bính, Hoàng-văn-Kính, Ng-quang-Huy.
Trợ-giáo phụ-tá lương mỗi tháng 20p:
MM. Đặng-đức-Chi, Nguyễn-ngọc-Thanh, Ng-v-Tịch.
M. Phạm-ngọc-Sâu, trợ-giáo thực thụ hạng tám được nghỉ giả hạn một năm kể từ ngày 1er Septembre 1923.

Trường học mới. — Kể từ 1er Septembre 1923 tại làng Khinh-giao, tổng Vĩ-nông, huyện An-dương (Kiến-an) sẽ đặt ra một trường Pháp-Việt.

印 務 局 書 修 沱 傘
TÂN-ĐÀ TU-THƯ-CỤC
NGHIÊM-HÀM ẤN-QUÁN
58, Rue du Coton, — Hanoi
Téléphone N° 346

QUẢNG CÁO

Tn-Đà Thư-Điếm tôi, nay hợp cùng ông Nghiêm-Hàm là người có nhà in, để tiện làm các công việc trước thuật. Nay về sau phàm các sách vở gửi bán bản-quyền, hoặc in chia lãi, cùng là các thứ thư-từ về việc biên-tập, xin các ngài cứ gửi cho tên tôi là Nguyễn-khắc-Hiếu, 58 rue du Coton Hà-nội, còn các giấy hỏi về việc thuê in cùng là mua các thứ sách vở giấy mực, xin gửi theo tên ông Nghiêm-Hàm.

Nguyễn-khắc Hiếu Cẩn cáo

Nay tôi mới mua một cái nhà in của ông François Moron, hợp cùng ông Nguyễn-khắc-Hiếu là người có Tản-Đà Thư-Điếm để làm các công việc trước thuật; ngoài ra, có nhận in thuê các thứ sách vở giấy mà, bản các thứ sách vở giấy mực. Vậy phàm thư từ hỏi về việc thuê in, cùng là mua hàng hóa, xin các ngài cứ gửi cho tên tôi là Nghiêm-Hàm; còn các giấy hỏi về việc biên-tập, xin cứ gửi theo tên ông Nguyễn-khắc-Hiếu.

Nghiêm-Hàm Cẩn-cáo
3649

Ngạch Công-chính. — Các sinh-viên thi đỗ tốt-nghiệp trường Công-chính có tên sau này đều được bổ Công-chính chuyên-môn cán-sự:
MM. Vũ-ngọc Huệ, Phan-lạc-Vy, Hoàng-đức-Lương, Ng-như-Lợi, Ng-v-Cường, Lê-v-Phụng, Nguyễn-sĩ-Trương, Đoàn-v-Sum, Ng-Bê, Ng-v-Lưu, Hồ-v-Anh, Phạm-xuân-Thinh, Ng-Lu, Ng-v-Bình, Ng-v-Hoài, Lê-v-Sơn, Trần-trọng-Khoái, Đinh văn-Tăng, Hoàng-v-Thái.

Ngạch Nông-chính. — M. Ng-công-Tiễn Nông-chính chuyên môn cán-sự hạng ba, phụ-giáo tại trường Canh-nông Nông-lâm nay, thuộc quyền quan Học-chính tổng-trưởng để dụng làm tại phòng thí nghiệm thảo-mộc của trường ấy.

Cải chính. — Trong bài tự thuật quan Toàn quyền đến Saigon, đăng số thứ bảy vừa rồi có một câu nói lầm là chính-phủ mẫu-quốc tin tưởng, vậy cải-chính là nên tin chính-phủ cho đáng nghĩa.

Quan nào thế? — Tối ngồi xe điện Hà-đông ra, thiết nhiên nghe bên ghế bạn nhỏ có tiếng: Bốp! bốp!... Huych... bốp huych!..

Nhòm sang thì thấy một gã cạo béo, mày rậu nhẵn-nhụi, mặt hầm hầm, vừa đánh một người đã có tuổi, mặc áo chàng, đi giầy, coi bộ là một thầy lý thầy phó nào đó. Phải đánh thế mà anh chàng chỉ thấy tay đỡ chân lại, miệng thì: «Bẩm.... Bẩm quan...» hoài thôi; còn những người chung quanh thì thấy im cả. Tôi hỏi tại sao thì không bàn nào trả lời. Bấy giờ có mấy ông tây chung ngồi với tôi giục tôi hỏi nữa thì có một người (hẳng cũng bạn với người phải đánh) mới lẩm bẩm cho mấy câu kia và nói: «Không... Quan Huyện tôi giận...»

Quan nào mà phát khùng đến nỗi giờ cả võ lực ở trên xe thế? Hay tôi xử kiện ngoài chợ cũng nên thế chăng? Chẳng biết ngài có nghe được mấy lời các quý-quan bình-phẩm bấy giờ không? Ng-x-Hoè lai cảo

BÁN HAY CHO THUÊ
Có độ 2 000 thước đất, nhà xưởng, ở số 31, Quai Clémenceau.
Bán một nửa hay cho thuê. Hỏi tại 78, phố Maréchaux, Hanoi
3654

Thưởng hàm. — M. Trần-văn-Ban lý trưởng làng An-cầu, tổng Viên-lang, huyện Vĩnh-bảo, tỉnh Hải-dương được đặc cách thưởng hàm tùng cửu phẩm văn giai vì đã tỏ lòng can đảm trong việc chống cự với một bọn cướp vào cướp làng ấy đêm 22 Juillet 1923.

Tin vật. — M. Lưu-đình-Quý 51 tuổi bán hàng rượu ở ngõ Maréchal Joffre số 28 kiện một người thợ may không biết cần cước, lường mất ba đồng bạc và các quần áo giá đáng 50 đồng rồi trốn đi mất.

— Chiều hôm qua lúc mưa gió ở phố Sông-tô-lịch bị đổ gãy mất một cây.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Gạo xuất cảng. — Số gạo xuất cảng trong thượng tuần tháng Août tất cả như sau này:

Gạo chở đi Hương-cảng:	47.840 kilos
Thóc chở đi Bắc-hải:	9.160 kilos
Cộng:	57.000 kilos

Đánh rơi tiền. — Chiều ngày 8 Août trước M. Trần-quang-Vinh, nhà ở đường Bonnal, số 95, đánh rơi một cái ví, trong có cái bình thuế thân năm nay, một món tiền một trăm chín mươi chín đồng và các giấy má tạp vật.

Cháy. — Số báo ngày thứ bảy trước, trong báo sở theo tin của sở Cảnh đăng tải việc cháy ở sau sở Ximăng (phố Candlot thuộc bộ tư bản Hạ-lý) có mấy chỗ không được đúng lắm, nên nay cải-chính lại cho rõ chuyện:

Nhà phát-hỏa vẫn là nhà của tên Trương-văn-Sửu, 64 tuổi, bán hàng tạp hóa, nhưng đến tận ngày nay cũng chưa xét ra được là tại vì cớ gì. Chỉ biết rằng cháy trong nửa tiếng đồng hồ mất mười lăm nhà, số thiệt hại mười lăm nhà, số thiệt hại tới chín trăm đồng bạc mà may người không can gì cả. Lúc cháy cũng có vài rông của thành-phố và trại lính khố-xanh đến chữa.

Bắt chó. — Trong hai ngày thứ sáu vào thứ bảy sở Cảnh-sát bắt được bốn con chó tà và sáu con chó tây chạy không ở đường cái. Hiện nay còn nhốt cả ở nhà nhốt chó để xem có ai đến nhận không, bằng không thì sẽ theo luật đem giết chết rồi đưa đi chôn.

Thuế thương-chính. — Quyển giá thuế Thương-chính (Tarif des droits des Douanes et Régies) có nhiều chỗ sửa đổi lại, nên nay sở Thương-chính sưu tập lại sắp đem giải bản quyền mới cho đủ rõ hơn trước. Vậy các thương-gia, các đại thuế hàng (transitaires) và các nhà làm việc cần muốn mua quyển giá thuế thương-chính mới ấy nên viết giấy ngay lại cho sở Thương-chính Haiphong mà đặt trước, vì chẳng rằng sách ấy xuất-bản có số nghỉ, nếu đã chậm sau này mới hỏi thì khó lòng mua được. Cứ xem ngay như quyển giá biểu giờ đò thì nhỏ gần mua được thì đã biết.

BẮC-NINH

Ghẹo gái không được lại chém gãi. — Tên Phạm-văn-Tạo, người làng Bạch-sam, phủ Mỹ-hào, tỉnh Hưng-yên đến làm lý ở Nghĩa-xá, phủ Thuận-thành, một đêm sang nhà chị em tên Trần-thị-Nhàn và Trần-thị-Sinh là hai người mỏ cối chạ mọ cũng đến trọ ngủ ở Nghĩa-xá, ghẹo hai người không được thì tên Tạo lấy dao đánh chị em Thị-Nhàn và Thị-Sinh. Hai người cùng chạy, mượn lên Tạo chém phải cánh tay Thị-Nhàn, Sau Thị-Nhàn chạy sang nhà tên Phạm-đăng-Nghiệp, trên đó chưng bố, tên Tạo đuổi theo đến đánh, may có tên Nghiệp can ra, một thôi. Quan tòa hỏi thì tên Tạo nói rằng đi tuần thấy nhà Thị-Nhàn đánh bạc vào bắt, hai người chạy rồi Thị-Nhàn va cho đánh Thị-Nhàn chứ thực không đánh, hỏi chứng có có Thị-Mùng bấy giờ ở nhà Thị-Nhàn, cũng khai là trông thấy tên Tạo vào ghẹo, chị em Thị-Nhàn không thuận thì chém đao đánh chém phải cánh tay Thị-Nhàn. Tòa phạt tên Tạo một tháng tù, 10 p. phạt và tiền án-phí.

HẢI-DƯƠNG (Cẩm-giàng)

Sốt đánh. — Trưa hôm 8 Août có một người nông-phu ở làng Lai-sách lúc cày bừa xong đang thảo trâu ra, bỗng cơn phong-ba nổi lên ầm ầm, có một tiếng sét đánh ngay vào người ấy và cả con trâu đều bị chết ở ruộng. Thương thay cho gã nông phu và con trâu gặp cái tai nạn bất kỳ mà đều thiệt mạng cả!!

Mất trộm bò. — Đêm hôm 8 Août vào hồi 2 giờ sáng nhà tên Can ở làng Qui-dương bị quân gian vào lấy mất một con bò, cày bừa và đồ thờ-tự giá trị tất cả hơn 30p. rồi tẩu thoát, mãi đến sáng chủ nhà mới biết thì mới trí hô lên nhưng cũng vô-hiệu. Đương lúc trăng sao vằng vặc mà quân gian đột nhập vào làng mà tuần trăng không biết, sao mà canh phòng cẩn mật quá thế nhỉ? chẳng biết rồi sau các nhà có chức-trách canh-phòng nghĩ sao đây?

Giải linh lộ. — Mới rồi quan huyện Cẩm-giàng có thừa lệ tư ở tỉnh vào bắt tên Khoan ở làng Qui-dương mới mấn tù về sự hành-hung ở làng ấy lên huyện xét hỏi về việc gì không biết, mới phái tên linh-lệ đề về bắt, mới về tới nơi thì tên Khoan cũng ở tù mới được về, nhân dịp có con tận ấy là tên Bao cũng làm linh khố xanh ở tỉnh ấy đưa hồ về nhân-thể, đến nhà thấy thế thì bắt ngay chú linh lệ đem giải tỉnh luôn, chẳng biết về tỉnh quan-trên phân xử ra sao thì không rõ.

Nguyễn-ngọc-Kiểm, lai cảo

TUYÊN-QUANG

Cuộc thi bắn. — Hôm chủ-nhật 12 Août 1923 Hội săn-bắn (Société de tir et de chasse) mở cuộc thi bắn từ 8 giờ sáng đến 6 giờ chiều, các Hội-viên Tây-Nam được dịp tiêu khiển rất thú, Có ba giải thưởng:

Nhất được một khẩu súng hiệp (carabine).

Nhì được một cái lư hương,

Ba được một cái đỉnh con bằng đồng. Giải ba này đã thưởng cho hội-viên An-nam bằng được những điểm, vì ta bắn thi với các ông Tây thì mấy khi đã tranh được giải, Hội bắn một tờ bia-bắn (cible en carton) và 5 viên đạn giá là 0p.20, ai muốn mua bao nhiêu cũng được, cứ đến 6 giờ chiều cái bia bắn nào được nhiều điểm thì mang trình tên Trị sự để đặt thứ tự.

Lần trước 3 hội-viên Tây trúng điểm cả: 47 điểm,

Và 2 hội-viên Annam cũng trúng điểm: 39 điểm.

Phải thi lại, lần này ông đội Vigué được 49 điểm được giải nhất. Ông Cảm Roussel được 43 điểm được giải nhì. Ông Thừa-ty Trần-Vượng được 45 điểm được giải ba.

Lúc phát phần-thưởng quan Hội trưởng Virgiti có nói mấy lời mừng khen những người được giải (leur dater).

Ta cũng nên tiện đây mà cảm ơn cái lòng nhiệt-thành của ngài đã gắng sức lập thành nên hội lại nói để tập lấy cách thể-thao rất thanh-nhã và rất có ích vậy.

Kim-Xuyên, lai cảo

Rắn cắn. — Ta thường hay phải rắn cắn ở chân hay tay chỉ biết lấy nhẫu tay hay dây gai mà buộc lại trên chỗ rắn cắn thôi, chứ không biết buộc như thế rồi còn phải lấy cái mồi dao con mà chích thêm cho máu chảy nhiều hễ máu chảy ra nhiều được thời nọc rắn ra được hết. Nếu miệng lành lặn không có vết thì có thể lấy miệng mà hút nọc rắn ra, vì nọc rắn không chạy vào trong

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
BÁO THỨC
CỦA PHÁP
Máy kỹ-mỹ thượng hạng
Mỗi cái kim có chất dạ-quang
BẢO HÀNH 5 NĂM
Giá . . . . . $ 3 00
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert. — HANOI
3008

Savon Cadum
Để rửa mặc và tắm.

Savon thường làm hoặc nhiều muối, hoặc dầu-mỡ không được trong sạch cũng nhiều môn độc khắc làm cho nước đa mất sự minh của nó.

Muốn biết savon tốt hay là xấu thì lấy chốc lưỡi mà thử nó. Nếu nó chốc cùng làm chốc lưỡi nóng, thì savon đó làm nhiều muối, phần nó phải làm dày nước đa.

Savon Cadum bảo chế một cách kỹ lưỡng và trong sạch; chẳng những là nó làm cho nước đa trở nên mịn, mà lại làm cho lỗ chơn lông được khoan khoái.

Trong mình ta đều có lỗ theo chơn lông, nếu những lỗ ấy bị bụi-bặm bịch lại, thì nó mọc ra ụ, nên cùng mình.

Bọt và nước Savon Cadum thấm vào chơn lông, rửa đỗ nhơ-nhớp mà làm cho cái da của ta được khoẻ khoắn và mình luôn luôn.

Đùng Savon Cadum lấy làm ích kỷ, gì người ta đùng nó không bỏ chức nào, mà lại lâu bằng hai cục savon thường.

Giá mỗi cục Savon Cadum là hai quang.

山 KHƯƠNG-SƠN 姜
Chủ nhân : PHẠM-ĐÌNH-ĐIỂM
Hanoi, n° 29 Rue de la Soie, Tonkin

Bản-hiệu bán tạp hóa, có xưởng dệt ở làng Khương-trung Hà-đông, dệt các thứ màn rộng khổ, các thứ vải, và khăn-mặt v. v.... bán buôn và bán lẻ.

Các quí-khách ở xa có cần dùng nên viết thư về, bản-hiệu sẽ xin hoàn-nghênh tức-tế. Có gửi hàng theo lối lĩnh-hóa giao-ngân (contre remboursement).
3000

PHONG - THẤP - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat. Casablanca Port-Said (Ai-cập) Rạ.
Ngoại khoa, bộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 5 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32. GIÁY nói số 236
3018.

Phòng khám bệnh
của quan Thầy Thuốc tây
Phố hàng Điếu nhà hỏa (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.
Ngày nào cũng khám bệnh từ 13 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.
Phòng mới người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.
3563

XIN XEM CHO KỸ
Phần nhiều các quí-khách xem báo thấy có đăng các-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà làm ra không đến được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các quí-khách rõ cho và xin các ngài từ nay đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ :
« Nhà Bán-thuốc Ed Montan có đóng-hộ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »
Nay kính,
Ed. Montan,
54, Rue Paul Bert, Hanoi.

祥和裕
YU-WO-TSEONG
Grand magasin de soieries Chinoises et Annamites
VENTE EN GROS
63, Rue des Cantonnais, 63
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 268
Mẫu-hiệu bán thứ hàng Tàu và hàng Ta ; hàng bền bỉn, không lỗi tí nó không gửi hiệu mẫu đi các nơi.
Hàng Tàu và xưởng bán Trung-hoa làm ra, cho nên qui-khách mua được giá rẻ hơn các hiệu khác, vì các hiệu đó các phải vuốn lại các hàng-hóa ; nếu qui-khách mua của bản-hiệu, thật là buôn lợi gấp, bán lại ngon. Vậy mời các qui-khách chiếu-cố mới bản-hàng tới, giá rẻ.
NGƯỜN BUÔN : Các nhà hàng thật tốt thật trắng có mở sẵn giới muốn lại, hãy hiệu giá giá rẻ xin
3010 YU-WO-TSEONG

Tin nước lên xuống

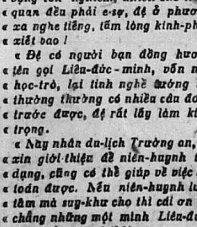
Trên sông Hồng-hà

	11 Août hồi 8 giờ	12 Août hồi 8 giờ
Lao-kay . .	77.20	77.20
Yên-bay . .	28.10	27.95
Việt-trì. . .	13.73	13.62
Hanoi . . .	9.39	9.34
Vạn-yên . .	7.65	» 7.00
Hòa-bình . .	5.90	5 80 5 50
Tuyên-quang.	6.92	6 50 5 80
Phủ-đoan . .	22.27	21.87 21.07
Phủ Yên-bình	1.60	1 51 1.38

Trên sông Thái-bình

	11 Août hồi 6 giờ	12 Août hồi 8 giờ
Thái-nguyên .	20.10	21.65
Lẫm	3 60	3 60
Phả Lạng-thương	4.30	4.05
Đáp-cầu . .	4.67	4.41
Phả-lại . . .	3.61	3.47

Cáo ông chủ-nhà, các ông thầu-khoán và các ông buôn-bán !

Các ông nên xem cả các hạng sơn, chỉ có thứ này là tốt hơn cả, bền hơn cả ; vì thứ sơn STANDARD này là thật sơn của những tay *chuyên-môn người Đại-pháp* chế ra.

Nên hỏi giá ở « *Société Française des Couleurs et Peintures Métalliques STANDARD* », Julien & Fortin, số 8, đường Gia-Long, Hanoi.
2063

NGỌC-KIỀU-LÊ
(Chuyện một người nữ-sĩ có tài nhà ngọc phun châu, lại giữ được gia trong tuyết sạch, đáng làm gương cho bạn quần-thoa. Xem chuyện này thì đủ biết rằng các bậc danh-nhân ở trên thế-giới từ xưa đến nay, đều bởi cái tinh-anh trong trời đất chung đúc mà nên, thợ Tạo hà có phân biệt nam-giới và nữ giới.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Dương ngự-sử trông thấy, liền hỏi rằng :
— Thư của quan *Vương* lại-bộ phải không ?
Người ấy nói :
— Bẩm phải !
Dương ngự-sử sai tỉnh đèn lấy phong thư, truyền bảo người mang thư hãy đợi ở đấy, rồi xuống ngựa đi vào nhà tư, vén cỗi bỏ áo ngoài, rồi mở phong thư ra xem, thấy trên mặt phong thư có đề một câu rằng :
« *Niên-đệ là Vương-quốc-mô rập đầu kính lạy* ».
Trong khi nói :
« *Đệ từ khi cáo về, không cùng « niên-huynh sum họp ở chốn kinh-« sư, đến nay đã gần đầy năm !*
« *Niên huynh vào làm ngự-sử ngự-« vọng tôn-nghiêm, khiến cho trăm « quan đều phải e-sợ, đệ ở phương « xa nghe tiếng, tấm lòng kính-phục « xiết bao !*
« *Đệ có người bạn đồng hương « tên gọi Liêu-đức-minh, vốn nhà « học-trò, lại tinh nghề tướng số, « thường thường có nhiều câu đoán « trước được, đệ rất lấy làm kinh « trọng.*
« *Nay nhân du-lịch Trường an, đệ « xin giới-thiệu để niên-huynh thu « dụng, cũng có thể giúp vẻ việc bói « toán được. Nếu niên-huynh lưu-« tâm mà sug-khu cho thì cái ơn ấy « chẳng những một mình Liêu-đức-« minh cảm tạ mà thôi.*
« *Mấy hàng lạc-lõa, xin niên-« huynh lượng xét.* »
Dương ngự-sử xem xong, biết là *Vương* quốc-mô tiến-cử cho mình một người học-trò có biết tướng số, mới nể tình đồng-niên, ngảnh lại bảo lĩnh hầu rằng :
— Mày ra xem có ông *Liêu-đức-minh* người nhà quan *Vương* lại-bộ ở ngoài ấy thì mời vào đây.
Tên lĩnh hầu vâng lệnh chạy ra. Hồi lâu, thấy cầm cái danh-thiếp bước vào bẩm rằng :
— Dạ dám bẩm lão-gia ! Ông *Liêu-đức-minh* đã vào.

Dương ngự-sử ngảnh đầu trông ra, thấy có một người đang ở dưới thềm từ-từ bước lên. Khăn áo trông ra vẻ nhà nho, hình dáng lại tựa người ẩn-sĩ. Rửa rửa lán-phận, con mắt sắc nhỏn, cái đầu chấp tay, dẫu làm bộ ra người lễ phép, nhưng nhìn nét mặt, vẫn không khỏi là phường thế lợi bôn-xu. Nghĩ thường-số kia chẳng qua chỉ mượn danh để làm cách phỉnh nghênh đó mà thôi.
Dương ngự-sử trông thấy, mời vào ngồi tại nhà khách, rồi đáng lễ « Tên chỉ » để mà liệp-kiến *Liêu-đức-minh* nói :
— Tôi nghe đại danh ngài đã lâu, chưa có dịp nào tiến yết, nay nhân *Vương* tiên-sinh giới-thiệu, được vào bái kiến, thật lấy làm mừng rỡ bội phần.
Dương ngự-sử nói :
— Trong thư *Vương* tiên-huynh có suy-tôn ngài là một bậc cao minh, nay được thừa-tiếp tôn nhan, quả nhiên dung-mạo khác thường vậy.
Khi uống trà xong, *Dương* ngự-sử lại hỏi :
— Ngài đã biết cái dị-thuật ấy mà đến chốn kinh-sư này thì tất phải nhiều người quen biết.
Liêu-đức-minh nói :
— Tôi vốn tính gàn dở, lại lười biếng không hay cầu-cạnh, dẫu có mấy phong thư tiến cử, mà vị-tất tôi đã đến đâu, vì sợ gặp phải những chỗ không biết người, chẳng bỏ lại thêm để cho bọ khinh bỉ. Bởi vậy hôm nay tôi vào bái kiến tiên-sinh đây, rồi sáng mai tôi sẽ tìm đến một vài vị đồng-hương như *Trần* tướng-công, *Dư* thiếu-bảo *Trạch* đô-đốc và *Bạch* thái-thường, quanh-quẩn có mấy ngài đó mà thôi.
Dương ngự-sử nghe nói *Bạch* thái-thường, liền động lòng mà hỏi rằng :
— *Bạch* thái-thường có phải tiên là một ông đồng-niên với tôi tên gọi *Bạch-thái huyền* đó không ?
Liêu-đức-minh nói :
— Bẩm vâng ! chính là qui đồng-niên *Bạch* tiên-sinh đó !
Dương ngự-sử nghe nói, trong lòng nghĩ thầm : sự nhân-duyên nhà họ *Bạch* có lẽ nhờ người này được đây ! Nghĩ vậy, mới truyền người nhà sửa rượu nồng và mời *Liêu-đức-minh* nói :
— Tôi mới vào bái-kiến ngài lần này là một, ngài chưa dùng được việc gì, có đâu lại dám quấy nhiễu như thế.

Lấy công làm lãi. — Ở nhà-quê kẻ-chợ, chỗ nào đường vận tải tiện lợi là thấy có mấc cân cân gạo thập. Nhiều nhà mở cửa từ ba bốn giờ sáng, thắp đèn lên tranh nhau cân, những người gánh gạo dẫn hàn, họ ở nhà đi từ một hai giờ. Họ nói rằng đi đêm thế thì mất và sáng sớm lại kịp về khỏi thiệt mất buổi làm. Nghề hàng say hàng xáo thức khuya dậy sớm, bắt quá được vài đấu cám nuôi lợn và ít trấu để thổi, chứ là lấy công làm lãi, nhiều người gánh đi gánh lại vất-vả bốn năm lượt mới mất thêm mỗi gánh gạo được một đồng xu.
Tạ xem dân nhà-quê cần-kiệm, ăn không dám ăn, tiêu không dám tiêu mà thấy lắm người vung tay quá trán, có tiền trong tay thì tiêu liều tiêu hoang, chẳng hay những người ấy có biết rằng kiếm được đồng tiền khó nhọc vất và thế nào không ?

Sát đánh. — Chiều hôm thứ bảy vào hồi 4 giờ, trời lồi lồi con dong, mưa gió sầm chớp ầm ầm, rồi nghe có một tiếng sét rất đỗi đội. Sét đánh phải một người đàn ông 44 tuổi, đang làm ở cánh đồng ngay gần ga Cát-đằng thuộc huyện Phong, doanh người xám đen một bên mặt, chết ngay lập tức.

PHỦ-LÝ
Bà nào thế ? — Mới đây có một mụ nọ-nó đi dong phố, rêu rao chửi rằng những là : « Bà tao không phải lòng gì, mà chúng bay tám năm tụm ba, nói chuyện bà tao, nói xấu bà tao. Bà tao có thế nữa bà tao cũng không xấu đâu. Chúng bay nói xấu bà tao thì xấu mồm chúng bay thôi, bà tao không xấu. . . . » Ấy đại đề cứ có mấy câu thế, và thêm những tiếng chửi rủa thô tục nữa, chửi dong chửi dài có đến một giờ đồng hồ.
Những người được chứng kiến cái kịch ấy ai cũng phải bịt mũi.
Ô ! Đẹp nhỉ ! Bà nào lại sai người đi chửi rủa thế nhỉ. Bà con trong thành phố ta thử đoán xem bà ấy là bà nào ?
Một đứa bé bị rắn cắn chết. — Hôm mới rồi, ở xã Phú-lương tổng Mễ-trãng, huyện Thanh-liêm, có một đứa trẻ con lên năm tuổi, hồi 7 giờ tối, đi chơi với mẹ ở trong xóm, thốt nhiên bị một con rắn ở trong bụi đâm ra, cắn phải chân. Khi về nhà xem vết thương thì chỉ bằng hai cái đầu gai thôi, bọt rơm rớm máu, thế mà được một lát thì mọc chạy khắp mình, đứa bé chết ngay không cứu lại được.
NINH-BÌNH
Trẻ con chơi ngoài đường. — Nhiều trẻ cứ tụ-tập chơi ở ngoài đường suốt ngày, có khi chúng tụ tập giữa bảy đứa rồi đá bóng với nhau nô-đùa rầm rĩ. Giời nắng này khoa thay chúng cũng xương đồng đa sắt chịu nổi được, không những thế khi có ô-tô cùng xe cộ qua lại không tránh kịp thì nguy đến tính mệnh.
Các nhà có con trẻ cũng nên răn bảo, ngăn cấm chúng nó đừng ra chơi ngoài đường như thế, kẻo có ngày oan gia.

Rượu bổ-đào:
• TONIQUE TONKINOIS •
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên ra đời, chữa bệnh, bổ khỏe, chữa bệnh thần kinh hư nhược, chữa bệnh đàn bà, chữa bệnh con trẻ con và người già không ai có thể tin được !
Xin mua rượu và nước giải khát

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*
Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.
Bào-chế MONTES
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bổ báo này.

VIỆC KINH-ĐÔ
Đã lại có ông bà. — Trong thượng tuần tháng bảy có ngày hội lễ rước bóng đức A-na thiên-y thánh mẫu ở điện Ngọc-trần-sơn. Này đã gần kỳ hội lấy, lại nhơn lúc cuối tháng sáu đầu tháng bảy thì nước ngọt cạn dần mà nước mặn dẫy lên. Các miền trung-lưu sông Hương-giang. Bờ giang đều có nước mặn dẫy khắp cả ; duy có miền thượng-lưu là còn nước ngọt thôi.
Các giống cá ở nước ngọt quen, nay gặp phải nước mặn thì đua nhau trở lên các miền thượng-lưu mà tránh. Vì thế mà mấy hôm nay nhiều loài cá gáy, cá vược không ra nước mặn, kéo nhau từng đàn từng lũ, hàng trăm hàng nghìn lội về ở các miền thượng-lưu. Nếu đúng trên cầu trông xuống trong một giờ đồng có mấy nghìn con, và có thể đứng hàng trước hàng bán, hoặc là rớ chà thì bắt hết bao nhiêu là cá. — Thế mà người ta vẫn xưa nay cứ thay thì đi đoan nói rằng cá ấy là cá của ông bà, chẳng ai dám bắt con nào cả. Ấy cũng là một sự nên tiếc lắm thay

SÁCH MỚI XUẤT BẢN
ẤU-HỌC TOÁN-PHÁP
CỦA
NGUYỄN-NGỌC-QUẢN
soạn
Giá 0 $ 30 một quyển
Tiền cước gửi recommandé 0 $ 11
Bán tại Bản-quán và có gửi bán ở các hàng sách.

Dương ngự-sử nói :
— Người khéo tôi không dám lưu, nhưng ngài là bậc cao-minh, tôi còn muốn nhờ chút việc.
Nói xong, liền đứng dậy đưa *Liêu-đức-minh* sang thư-phòng. Hai người chuyện-trò hồi lâu, *Liêu đức-minh* nói :
— Xin ngài ngồi ngay lại, để cho tôi được trông qua cái tướng mạo ra thế nào.
Dương ngự-sử nói :
— Tướng tôi thì không cần phải xem nữa, nhưng tiện-nhi thì muốn nhờ ngài bấm số mà đoán giúp cho
Liêu-đức-minh nói :
— Bẩm vâng !
Dương ngự-sử gọi người lấy nghiên bút, viết mấy dòng chữ đưa cho *Liêu-đức-minh* đoán. *Liêu đức minh* xem kỹ một lượt, rồi nói :
— Lệnh công-tử ngũ-hành thương-phối, khác nào như một viên ngọc quí ở nơi *Côn sơn*, tất được thiên-niên đăng hỏa, không còn phải nói chi nữa. Năm nay 20 tuổi, còn ở độn-bạn, chưa được hiển-đạt cho lắm, đến năm 25 tuổi, sẽ thấy cao-chiêm bằng rộng, vào tòa bàn-làm, bấy giờ mới thật là cái thời-kỳ đắc-ý của lệnh-công-tử vậy. Nhưng còn thế-cung không nên sớm quá, hễ sớm thì tất ở hình-khắc.

Dương ngự-sử mỉm cười mà đáp rằng :
— Ngài đoán đúng lắm ! Đêm năm nay tiện-nhi thị hội không trúng, mới phát-phẫn ở đây để cố chí học thêm. Mỗi khi bàn đến chuyện lấy vợ thì tiện-nhi nhất định xin để vinh-qui rồi mới về-quê. Tôi vẫn tưởng rằng tiện-nhi hãy lấn-thẩn nghề gần, không ngờ đến tại thành ra số-mệnh như thế.
Liêu-đức-minh nói :
Người ta phó-quí đều bởi số-mệnh, chứ nhân-lực không cưỡng cầu được.
Liêu-đức minh lại hỏi rằng :
— Chẳng lẽ lệnh-công-tử lại chưa từng hỏi đâm nào hay sao !
Dương ngự-sử nói :
— Nguyên cớ hỏi nhân nỗ-tôn quan *Lưu độ-đường* ở làng tôi, nhưng không ngờ chưa cưới mà nàng đã tạ-thế, thành ra nẫu-nà mãi cho đến bây giờ.
Liêu-đức-minh nói :
— Đã sắt qua một lần thứ thì số-mệnh này mới đúng, nhưng lần sau nên chọn một vị phu-nhân có phúc-tướng, mới có thể đứng được !

(Còn nữa).

Đong-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái 1$00

Vừa rẻ (vì khách nhiều) vừa tốt (vì bán-hiệu vì giá bạn cao 5 quan bán chẳng tới nên bắt giá mỗi cái 1$00, nếu chiếu giá không bởi thời xin biểu cái bình giong vàng cả hộp xin xem thực sau này :

Đồng hồ đeo tay chân tốt thấy giữ		giá trước	6 $ 00	nay	4 $ 40
—	id	cỡ lớn hy	—	8 00	— 6 00
—	id	kim thép và kim vàng	—	6 00	— 3 80
—	id	vuông thơ xinh	—	5 50	— 4 30

Bổ các quý khách chiếu cố cho ? cứ mà không bớt giá, chiếu giá trước) thời xin kính tặng 1 cái bình giong vàng đôi mới và 1 cái hộp kính xem hình và cái liền trước nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI
48, Phố hàng Ngang, HANOI
2040

奔國林柱張

NỐI CÁC ÔNG MẮC PHẢI BỆNH THỊ ! XIN MỜI CÁC ÔNG ĐẾN HỎI, TÔI CHỮA KHỎI NGAY

BỆNH THỊ (nếu là bệnh lậu tí) bởi nhiều người mắc phải, chẳng những là cần đến, nhưng cần đến khi đại-tiện mong rồi tôi lưu-người đến địa, thời là tốt tiện cho người ta lắm, bệnh không chữa ngay cho khỏi, để lâu thì càng ngày càng thêm nặng nề mà khó chữa.

Khi nào chữa bệnh này đều đáng đau cái cho nên người có bệnh lấy làm đau đớn, nếp nên tôi dụng tâm nghiên-cứu một cách mới chuyên-trị chữa bệnh này không đau không sót, chỉ trong mấy hôm thôi những mối mạn tai-hại rụng rời, mà trong khi đang chữa có thì làm lụng như thường khác, mất thì-giờ. Vậy Ngài nào mắc phải bệnh này xin mời đến :

M. TCHUONG-QUAY-LAN
35, Phố mine Soine. — HANOI

Sáng tiếp khách từ 8 giờ rưỡi cho đến 2 giờ chiều, đi chữa từ 2 giờ rưỡi đến 6 giờ.
Cần tỉnh xa đều xin bản tiếp.
Cho tờ xin tới lời ngay. 2000

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-dào : TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-dào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết, tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất quí để trị các chứng bệnh như : kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, ốm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn ! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán 2$25 một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

MỘT NGƯỜI KHỎE GHÊ

— Anh làm thế nào mà lại cứ bỏ tay vào túi mà leo được như thế ?

— Anh cứ làm như tôi, mỗi ngày uống một cốc Quinium Labarraque thì núi cao dến đâu anh trèo cũng chẳng nhọc một chút nào, vì rượu ấy là một thứ rượu bổ hơn cả các thứ thuốc bổ.

Sau mỗi bữa cơm nếu một cốc con rượu Quinium Labarraque, thì chẳng bao lâu mà người ốm nhọc dần dần cũng hồi sức lại được. Những bệnh mệt nhọc, những bệnh xin máu lâu ngày, dai dẳng đến đâu cũng chữa được một cách chắc chắn và êm đềm. Dùng thuốc ấy thì những bệnh sốt dai dẳng đến đâu cũng chẳng bao lâu mà khỏi.

Vì vậy, những người yếu đuối, hoặc vì đau ốm, hoặc vì làm lụng khó nhọc, hoặc có việc gì thất quá mà thân thể phải lao nhược ; những người thanh niên lớn lên chóng quá mà sinh ra hèn sức khỏe, con gái không lớn lên được, đàn-bà sau khi sinh sản, ăng gió ba cá thảo thở yếu đuối, những người mắc sốn sốn hoặc ho-lao quá nặng, đều nên uống rượu Quinium Labarraque. Nhất là những người mới ốm khỏi lại càng nên uống lắm.

Các hàng bào chế đều có bán rượu thuốc Quinium Labarraque.

Chính-điểm : Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

Hàng mới — Giá cực rẻ!

Bản-hiệu vừa nhận được nhiều thứ satin, faille, cachemire, kim-ngân-dệt, dạ Mông-tự chọn nhiều thứ vác nhiều thật tốt mà bán giá cực rẻ để chiêu hàng. Vậy ngài nào muốn dùng thứ gì xin mời lại mua ngay kẻo hết hàng đẹp.

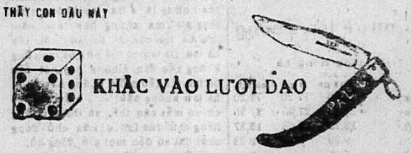
Các thứ laine may complets và pardessus, imperméable soie để may áo đi mua, có nhiều mầu rất nhã, xin các ngài chiếu-cố cho.

NAM-THỊNH, Tailleur
SOIERIES NOUVEAUTÉS
6, Rue des Cantonnais, Hanoi

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET
là một vị tinh hảo không có pha chế nhiều món
Mỗi hoàn 0,50 cgr. (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)
TRỪ CẢO BỆNH ĐAU LẠT-LÉO VÀ GÂN-CỐT
THUỐC PHÉP ?

CÔ THẤY CON DAO NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie LYON
2004

LÒ RƯỢU HOMMEL

Vô-danh công-ty, vốn số 1.000.000 quan tiền tây
Tổng-cục số 110, Phố hàng Trống Hanoi

Rượu bia thượng hạng
theo cách vệ-sinh

Cả thùng ngâm nước đá nữa
Đóng chai lớn
Đóng chai nhỏ

ĐẠI-DIỆN :
Ở tỉnh Haiphong là ông Denis Frères
Ở tỉnh Tourane là ông Hook-Guinc-Seong

RƯỢU BIA HOMMEL

Hạng rất ngon và giá hạ hơn cả.
Ai muốn đặt hàng thì cứ gửi thơ đến Lò rượu Hommel, Vô-danh công-ty ở Hanoi, phố hàng Trống, số 110.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu mai)

Người bị bệnh chíp và bệnh sốt rét thường hay thấy trong mình một nhọc mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bệnh thì nhiều mồ-hôi, yếu đuối đi, đánh trống ngực, ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng đau mình, khó thở, mệt nhọc lạ thường.

Chân huyết kém hẳn đi, thế thì nên bỏ ngay vào cho mình nuôi những chất đã hư đi trong khi ốm là : chất sắt, như thế mà dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu mai) thì không còn gì để nhọc nữa cả.

Uống thuốc ấy rồi vào dến da giấy thì tan ngay, không sợ ngày hôm gì cả. Chỉ trong vài hôm lại thấy khỏe mạnh như thường ; những người nào bị bệnh gầy mòn nhiều, yếu nước, đau lưng, đau mình, đau đầu gầy, hay đánh trống ngực mà dùng thuốc này thì thấy khoan khoái lạ lùng. Chỉ uống độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu mai) này thì lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2084

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in Tân-quán
Giá mỗi quyển . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển 0,12
Mua ở xa, xin viết thư về cho
ông BÙI-XUÂN-TUÂNH
Chez 68, Rue du Coton, Hanoi.

MUỐN BÁN

Một cái xe độc-mã cao-su bánh gỗ thực đẹp
đằng sau có ghế cho bồi ngựa ngồi
Xe và cương còn mới nguyên

GIÁ HẠ

Lại hỏi : 7, Bd Bobillot, Hanoi
2069

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Hiệu Gó-đa cũ ở phố Tràng-tiền, Hanoi

TỪ THỨ TƯ 1er CHO ĐẾN 10 AOÛT :

Bán chiếu khách những đồ dùng để rửa mặt nước hoa, mũi-soa, mũ, giầy, đồ khâu, đồ làm bếp, đồ vệ-sinh, các hoa-chất, đồ điện

Gian bán đồ ăn và gian bán rượu

BÁN CÁC ĐỒ MỚI SANG KỲ TÀU VỪA RỒI

Xin xem giấy khai giá hàng cùng chỗ bầy hàng

興同泉

Kính trình cả các quí-khách biết cho rằng : bản-hiệu chúng tôi vẫn chuyên chữa về nghề kim-hoàn này, đã ngoài hai mươi năm nay, nghề làm mỗi ngày càng tinh xảo thêm ra, lại chịu cải-cải các kiểu vàng, nhẫn, hoa-tai, khuy-áo, dây đeo cổ, quả-tim, vân vân, trông rất là thanh nhã, theo hợp thời thế, nên quí khách tiệc dùng, nhân dịp tiệc ngày tết cả đến sơn, bản-hiệu mới sang được máy tay thợ rất khéo ở Hongkong sang và mới có sang nhiều thứ mặt kim-cương, nhẫn nhẫn, ngọc-thạch, ngọc lục, kim cương, hồ-phách, san-hô, mã-não, và một ngà nhiều vân nữa, đủ cả các thứ, và mới có sang nhiều kiểu vòng, kiểu nhẫn mới chữ ra, trông rất là xuyết tinh.

Xin mời các quí-khách quá bộ lại xem, có mua hay không, hiệu-điệu lên nào cũng có người ở thân tiếp các quí-khách, rất là ung-dung.

LƯƠNG-THANH-HINH
Directeur
Ở Rue de la Soie, tức Hàng Nhiễu HANOI

Các bệnh bỏng, thổ, chuột rút, đau dạ dày vân vân... dùng thuốc

POUDRE SAINT ANDRÉ

Chữa rất nhanh chóng, rất chắc chắn.

Thuốc ấy nhiều ông thầy thuốc dùng.

Giá bán : 0$85

Ở Bắc-kỳ có gởi bán tại

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, trước cửa hiệu Gó-đa và hồ Hoàn-kiếm trông sang

CHANSON & THIBAULT

58, RUE PAUL BERT, HANOI

Bản-hiệu có bán các thứ máy hát mới và rất rẻ, rất tốt và rất đẹp, và lại có cho thuê cả máy hát và các thứ đĩa tiếng Bắc, tiếng Huế, tiếng Saigon, tiếng Tàu, tiếng Tây.

• Bản-hiệu có bán cả các thứ điếu rất đẹp, rất tốt và hợp cách vệ-sinh.

• Bản-hiệu mới có thứ mũ « EMAILLINE » để tan ẩm bất cứ tối mấy ông là 0$45.

Hàng kính cáo.

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ "Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)